

МОВА НАРОДУ – ЦЕ ЙОГО ДІМ І ФОРТЕЦЯ

21 лютого ц. р. з ініціативи ЮНЕСКО відзначався Міжнародний день рідної мови. В Інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбулася науково-практична конференція “Функціональний простір української мови”, у роботі якої взяли участь понад шістьдесят відомих науковців і педагогів, зокрема акад. НАНУ *М. Жулинський*, соціолог, член-кор. НАНУ *В. Євтух*, радіофізик *В. Григорук*, письменник *М. Сом*, літературознавець *Ю. Ковалів*, учені-лінгвісти *А. Мойсієнко*, *Н. Сологуб*, *Т. Кияк*, *К. Тищенко*, *С. Саєнко* та ін.

Директор Інституту філології, де фахово вивчають понад тридцять мов світу, проф. *Г. Семенюк* вважає, що в мовній політиці підрозділ Шевченкового університету має послідовно втілювати ідеї, висловлені свого часу ще вченими-патріотами *К. Ушинським* та *О. Потебнею*, що тільки глибоко засвоєна й виплекана рідна мова становить для особистості й цілої нації основу розвитку, інтелектуальний код, який визначає її сутність. Тому в Інституті філології на всіх спеціальностях, незалежно від того, фахівцями з якої мови будуть студенти, вивчають ґрунтовні курси рідної української мови, її структури, історії та стилістики.

Під час конференції говорилося про величезну роль рідної мови у структуруванні етнічної ментальності народу у процесі його інтелектуального, політичного та економічного самоусвідомлення й самоствердження. Зазначалося, що мова – це своєрідний “дім” буття нації і народ, як і окремий індивід, не маючи такої “домівки”, не може нормально існувати й розвиватися. Лінгвоцид, що чинився над мовою багатомільйонного високоцивілізованого народу, має назавжди відійти в минуле. Для цього всі українські еліти (інтелектуальна, культурно-мистецька, ділова, політична) мають виявити зрілість та рішучість, а також функціональну спроможність розбудовувати й захищати “святий отчий дім” – нашу українську мову.

Учасники конференції відвідали унікальний лінгвістичний музей, що існує в Головному корпусі університету. Екскурсію провів засновник музею і дбайливий його опікун професор-поліглот *К. Тищенко*.

Сергій Різник

СЛОБОЖАНЩИНА: ЛІТЕРАТУРНИЙ ВИМІР – V

9 лютого ц. р. в Луганську відбулася п’ята всеукраїнська наукова конференція “Слобожанщина: літературний вимір”. Мета конференції, організованої Луганським національним педагогічним університетом імені Тараса Шевченка, Східним філіалом Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України, Луганською обласною організацією “Україна – Світ” – обговорення особливостей літературного процесу та розвитку журналістики північно-східного регіону України.

Конференцію відкрив в. о. ректора ЛНПУ *С. Савченко*. З вітальним словом виступили заступник директора Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка член-кореспондент НАНУ *М. Сулима* та декан факультету української філології *Т. Пінчук*. На пленарному засіданні були заслухані такі доповіді: “Дух слободи і Слобожанщини в літературі” *А. Козлова* (Кривий Ріг), “Національний характер в історичних поемах Бориса Грінченка” *В. Шевченка* (Запоріжжя), “Дискурсивне поле циклу “Вона пішла” Володимира Сосюри” *В. Галич* (Луганськ), “Пражурналістика як проблемне явище сучасного мас-медійного знання” *Т. Казакової* (Харків), “Особливості прозової творчості Ярослава Кремінського” *О. Галича* (Луганськ).

На конференції працювали такі секції: “Дослідження літературного процесу північно-східного регіону України та прилеглих територій Російської Федерації”, “Дослідження творчості окремих письменників, пов’язаних із Слобожанщиною”, “Інтерпретація літературних творів”, “Журналістика і видавнича справа Сходу України”, в яких взяли участь майже 70 учасників.

Серед доповідей переважали дослідження творів, присвячених слобідській тематиці, та художньо-стильових особливостей текстів письменників Слобожанщини: “Інваріант світового дерева в казці М. Слабошпицького “Дерево на тротуарі” *І. Бойцун* (Луганськ), “Структурні особливості п’єси Г. Гайворонської “Лицар Христа” *О. Бровко* (Луганськ), “Художні трансформації “філософії серця” у творчості Є. Плужника” *В. Дмитренко* (Луганськ), “Форми одухотворення монологічного мовлення у п’єсах Г. Квітки-Основ’яненка” *С. Ковлік* (Кривий Ріг), “Міфотворчий аспект трансформації героїчного епосу в творах Леоніда Талалая” *С. Негодяєвої* (Ровеньки), “Концепт “свободи” у поетичній творчості Івана Світличного” *Л. Неживої* (Луганськ), “Місто як тло суспільних проблем у творах луганського письменника

Миколи Ночовного” *В.Фоменко* (Луганськ), “Поетика умовного в історико-фантастичних повістях Валерія Шевчука” *Г.Полякової* (Запоріжжя), “Українське козацтво в історичному романі Петра Панча “Запорожці” *Т.Сагайдак* (Запоріжжя).

Учасники конференції порушували проблеми розвитку сучасних ЗМІ: “Радіоігри в контексті глобалізації” *Е.Шестакової* (Донецьк), “Радіомовлення і проблеми функціонування української мови у Запоріжжі” *В.Костюка* (Запоріжжя), “Використання традиційних концепцій і підходів у регіональній рекламі (на матеріалі сучасних харківських рекламних видань)” *Л.Хавкіної* (Харків), “Лексико-семантичні засоби підвищення інформативності заголовків (на матеріалі преси м. Бердянська)” *А.Носко* (Бердянськ).

Наступна конференція відбудеться в лютому 2008 р.

Олена Кравченко

VIII ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ РЕЙТИНГ “КНИЖКА РОКУ’2006”

З березня ц. р. в Українському домі переможцям вручали премії щорічного рейтингу “Книжка року’2006” (організатори Костянтин Родик і Галина Родіна). Цього року Гран-прі не присуджувалася.

“ХРЕСТОМАТІЯ”

*Українська та зарубіжна художня класика**

I. Слово многоцінне. Хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху ренесансу та бароко XV–XVIII століть. У 4 кн. — К.: Аконті; II. Антологія українського міфу: У 3 т. — Т.1, 2. — Тернопіль: Навчальна книга—Богдан; III. “Дванадцятка”. Наймолодша львівська літературна богема 30-х років ХХ століття: Антологія урбаністичної прози. Сер. “Приватна колекція”. — Л.: Піраміда.

Літературознавство /біографії / мемуари

I. Леонід Плющ. Його таємниця або “прекрасна ложа” Хвильового. — К.: Факт; II. Ярослав Грицак. Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856-1886). — К.: Критика; III. Ярослава Мельник. Іван Франко й biblia аросгурна. — Л.: Видавництво Українського Католицького Університету.

Критика та літературна публіцистика

I. Іван Дзюба. З криниці літ: У 3 т. — Т.1, 2. — К.: Києво-Могилянська академія; II. Володимир Базилевський. Лук Одиссеїв. — К.: Ярославів Вал; III. Костянтин Москалець. Гра триває. Сер. “Висока полиця” — К.: Факт.

“КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО”

Сучасна українська проза /есеїстика /драматургія

I. Сергій Жадан. Капітал. — Х.: Фоліо; II. Валерій Шевчук. Привид мертвого дому. — К.: Пульсари; III. Таня Малярчук. Як я стала святою; Згори вниз: Книга страхів. Сер. “Графіті” — Х.: Фоліо; IV. Юрій Андрухович. Диявол ховається в сирі. Вибрані спроби 1999–2005 років. — К.: Критика; V. Василь Портяк. У снігах. — К.: Факт; VI. Володимир Даниленко. Сон із дзьоба стрижа. — Л.: Піраміда; VII. Тарас Прохасько. Порт Франківськ. — Ів.-Фр.: Лілея-НВ.

Сучасна зарубіжна проза /есеїстика /драматургія

I. Умберто Еко. Ім’я рози. Сер. “Бібліотека світової літератури” — Х.: Фоліо; II. Карел Шульц. Камінь і біль. Сер. “Життєписи” — К.: Юніверс; III. Ден Браун. Код да Вінчі. — Х.: Книжковий “Клуб Сімейного Дозвілля”; IV. Патрік Зюскінд. Парфуми. — Х.: Фоліо; V. Анджей Сапковський. Божі воїни; Вежа блазнів. Сер. “Іноземний легіон” — К.: Зелений пес; VI. Жюльєн Грін. Брат Франциск. — К.: Юніверс; VII. Міхал Вітковський. Хтивня. Сер. “День Європи” — К.: Нора-Друк.

Сучасна поезія /афористика

I. Василь Герасим’юк. Папороть. — К.: Просвіта; II. Іван Малкович. Вірші на зиму. Сер. *А-ба-ба-га-ла-ма-га-ПОЕЗІЯ*” — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА; III. Мойсей Фішбейн. Ранній рай. — К.: Факт; IV. Василь Голобородько. Ми йдемо. — К.-Рівне: Планета-друк; V. Мар’яна Савка. Квіти цмину. — Л.: Видавництво Старого Лева; VI. Микола Воробйов. Оманливий оркестр (Конфігурації). — К.: Просвіта; VII. Леонід Кисельов. ...все на світє — только песня на украинском языке. — К.: Факт.

“СОФІЯ”

Зарубіжна гуманітаристика

I. Демократія: Антологія. — К.: Смолоскип; II. Семюел П. Гантінгтон. Протистояння цивілізацій

* Подаємо 1-3 місця, за винятком “Красного письменства” (7 місць). — *Ред.*